

Külajuttud

APRILL
2008

Toimetus: e-post aivesarjas@hotmail.ee, tel 507 9962. Küljendus: Egon Erkmann, Carp Stúdio

Meie teod ja tegemised

TOIMETUS

Juba kümnekonna aasta eest kirjutas Stockholmi Eesti Päevaleht, et Naskali vaateplatvormilt avaneb Eesti põhjarranniku ilusaim vaade. See on meelispaike sadadele külastajatele ja suplejatele. Riigimetsa Majandamise keskus ehitas platvormile trepi, et vee äärde pääseda, paigaldas pingi ja prügikasti.

10. veebruaril said pätid sealsamas hakkama järjekordse „jõudemonstratsiooniga”. Seekord oli lisaks tavapärasele kangemale kraamile ka kirves kaasa võetud. Selleks, et raiuda põlvkõrguselt maha ja loopida järsust kaldast alla kaheksa käsivarrejämmedust puud, peksta puruks trepikäsipuud, raiuda mitmekordselt läbi terastross, mis hoiab massiivset istepinki kaldast allaviskamise eest ning murda maassekaevatud jalgadelt maha prügikast ja see merre heita.

Prügikastil-pingil polnud see esimene ega ka mitte teine kord, mil nendega sel moel käituti. Korra on tulnud pink, mis kaalub enam kui 100 kg, traktori järel tagasi lohistada mitmesaja meetri kauguselt Naskaliõuest. Selleks, et äravedamist vältida, tuligi ta omal ajal trossidega puude külge kinnitada. Nüüd sai kasutatud jämedamat trossi. Kauaks seda?

Mõistus ei taha võtta, miks lõhutakse ja laamendatakse. Miks pekstakse puruks suunaviitasid või sõidetakse džiiibiga kivikalme otsa, tarides sinna ka petteraketid? Miks topitakse need samad raketid hagu täis ja pannakse tuli otsa? Miks rüüstatakse poolsaare külade päeval merelahingu fotode väljapanek ja tõmmatakse riigilipp tagurpidi vardasse? Või rebitakse teadete tahvlilt maha kuulutus? Miks me aegajalt ikka kuuleme endi seast virinat, et midagi ei toimu? Miks on paar majapidamist juba kolm aastat külavanemale küla keskel olnud ühise prügikasti tühjendamise eest poole aasta tasu võl-

... Kümne aasta pärast me tahame, et oleks palju rohkem seda, mis praegu on hää. Ja palju vähem seda, mis ei ole. Et see nii oleks, on meie teha. Sinu, minu, meie naabrite, emade-isade, sõprade ja kaasmaalaste teha. Ja ainult meie enda, mitte teiste teha.

... Kui keegi keedab kokku mingi supi, mida keegi süüa ei taha, siis me kõik nälgime.

... Kui tahame olla suured, siis tuleb suhtuda põlgusega kõigesse väiklase, vulgaarsesse ja laamendavasse. Kõigesse, mis mõnitab ja haavab ja teeb haiget.

... Kui teisitimõtledjad vaikivad – sest kergem on olla vaib kui mõelda ja selle eest peksta saada – siis ei sünni midagi paremat. Sünnib vaid kesk-pärasus, ja sealt edasi juba mitte midagi.

... Meie reaalsus on vabadus valida õigeid asju valede asemel. Ja suurim vabadus on meie võimalus vastutada.

(Väljavõtte Vabariigi Presidendi Toomas Hendrik Ilvese kõnest Eesti Vabariigi väljakuulutamise 90. aastapäeva pidulikul kontsertaktusel Estonia teatris 24. veebruaril 2008)

Lumikellukesed Rätsepa õues. Foto Aive Sarjas

gu, ja seda hoolimata mitmekordsetest meeldetuletustest? Miks satub telkimisplatsi prügikasti ikka ja jälle sellist kraami, mis on ilmselgelt pärit majapidamisest, kus prügiveo leping sõlmimata? Miks tekib teeäärtesse kogu aeg prügi juurde, korista kui palju tahad? Miks sõidetakse külavahel autodega purjuspäi ringi?

Murelikuks teeb see küsimuste jada. Ja kurvaks. Samas, rõõmu teeb see, et Eesti Vabariigi 100. sünnipäeva eel me nendele asjadele enam mõtlema ei pea.

Sest me teame, mis on õige ja mis vale, ning juhatame õigele teele ka need, kes ise vahetegemisega väga hästi hakkama ei saa. Loodetavasti taipavad nemadki õige pea, mida president ütles: mõisa kõis ei lohise enam, sest mõis on oma ja kõis on oma. Ja see, millest me kümne aasta pärast oma riigi juubelil ajas tagasi vaadates räägime, on MEIE teha. Ja AINULT MEIE ENDA, mitte teiste teha.

Karli Lambot, külavanem
Aive Sarjas, toimetaja

Lõppes loengusari „Eesti vabariigi noorusaastad”

Ajaloolane Mart Laar.

2x foto Aive Sarjas

Juminda külaselts korraldas Eesti Vabariigi 90. sünnipäeva tähistamiseks ümberkaudsete külade elanikele loengusarja pealkirjaga „Eesti Vabariigi noorusaastad”. Leesi rahvamajas said ajaloo huvilised kokku kolmel korral: 22. novembril rääkis ajaloolane Mart Laar sisepoliitikast, 15. detsembril Tallinna Ülikooli õppejõud Heie Treier arhitektuurist ja kunstist ning 26. jaanuaril Tartu Ülikooli õppejõud Ago Pajur välispoliitikast. Loengutel osales kokku 55 inimest.

Kahjuks vedas korraldajaid alt J. Laidoneri muuseumi direktor Indrek Tarand, kes lubas rääkida Johan Laidonerist ja Vabadussõjast. Esialgu lükkus loeng edasi Tarandi ootamatu väliskomandeeringu tõttu, hiljem ei vaevunud ta korraldajate korduvatele pöördumistele vastama.

Loengusarja raames kutsuti Juminda poolsaare külasid valmistama seinalehti oma külade elust-olust 1920-1930ndatel aastatel. Ainsa seinalehe meisterdasid Juminda küla inimesed, selle esmaesitlus toimus 22. veebruaril mälumängu raames. Kel huvi, saab lehega veel mõne aja jooksul Leesi rahvamajas tutvuda.

Kunstiteadlane Heie Treier.

Kõigile lektoritele meeldis siinkandis niivõrd, et nad lubasid suvel kindlasti tagasi tulla. Suvel, kas juulis või augustis jätkame ka ajalooõritustega. Plaanis on vestlusring, kus Mart Laar ja Karli Lambot räägivad nõukogude vägede lahkumisest Eestist ja Jumindalt. Vestlusringi on lubanud juhtida Tapurla küla suveelanik Mati Talvik.

Laste mängupäev Leesil

20. märtsil toimus Leesi rahvamajas laste mängupäev. Osa võtma oodati igas vanuses lapsi. Mängiti mängukonsooliga, kusjuures pilt ilmus suurele ekraanile ning see tegi asja väga põnevaks.

„Olime kuuekesi, kolm Jumindalt ja kolm Leesilt,” rääkis Märt Mägi. „Väga lahe oli, saime nii palju mängida kui tahtsime. Keegi ei keelanud.” Ja tõesti, lapsed läksid rahvamajja hommikul 10-11 ajal ning tagasi toodi nad õhtul peale kella kuute. Vahepeal käisid isad-emaad vaatamas, et kas tahetakse koju tulla – ei tahetud.

Päeva korraldas ning lapsi juhendas Juminda küla mees Peeter Tehver.

Kohtumine valla vabaajakomisjoniga

26. märtsil toimus Leesi rahvamajas valla vabaajakomisjoni istung. Neid peetakse tavapäraselt valla erinevates paikades. Pea igal istungil tutvutakse ka kohalike mittetulundusühingutega. Eelmisel korral Leesil käies kuulati ettekannet MTÜ Pohiranna tegemistest, nüüd paluti ennast tutvustada Juminda Külaseltsil.

Juhatuse liikmed Karli Lambot ja Aive Sarjas rääkisid komisjonile külaseltsi saamisloost, sellest, mis tehtud ja teoksil. Koosolekul viibisid külalistena ka abivallavanem Milli Kikkas ning vabaajaspetsialist Annely Pakkane.

Muu hulgas räägiti ka sellest, et vallavalitsuses on kaalumisel mõte Leesi rahvamajas raamatukogu filiaali või laenutuspunkti avamiseks. Idee on esialgne, vajades veel läbitöötamist ja arutamist. „Iga unistus vajab küpsemist. Ja kui ta valmis on, siis saabki teoks,” ütles abivallavanem Kikkas.

Ilmataadi tembud

Jaanuari algul õitsesid Mäe-Tooma õues ülased.

27. veebruaril leiti metsast (mitmest kohast) sinililli. Samal päeval käisid Aive ja Karli Aabla soos jõhvikal. Vesi oli põlvini ja jõhvikaid palju, tuli harrastada „veelust püüki”. Kumbki korjas tunni ajaga kolmveerand liitrit.

19. märtsil leiti Mäe-Tooma koera küljest esimesed puugid.

25. märtsil lendasid Kivimäe õues lumetormi trotsides ringi kuldnokad.

Filmiprogrammi vaatasid huviga nii noored kui vanad. Vasakult: Märt Mägi, Sulev Vaimla, Irje Laigar, Anu Eek-Mägi.

Paremal: Muuseumi juhataja Anu Karjatse mõisatoas selgitusi jagamas.

2x foto Aive Sarjas

Külaskäik Kolga muuseumi

29. veebruaril külastas kümnekond ettevõtlikku Juminda küla inimest, nende seas ka hulk lapsi, Kolga muuseumi. Külaskäik kujunes põnevaks elamuks.

Muuseumi juhataja Anu Karjatse ja fondi hoidja Ulvi Meier tutvustasid kolmes toas paiknevat väljapanekut. Lapsed said sulega kirjutamist harjutada.

Filmiprogramm, mida näidati, oli huvitav, samuti vanad fotod ja muu. Saime tutvuda ka nende materjalidega,

mis muuseumil Juminda küla kohta olemas. Enamus neist olid teada-tuntud asjad, kuid meie jaoks uutena saime kaasa koopiad Maria Lamboti meenutustest (üks Väino Lamboti poolt koolipõlves kogutud ning teine tema enda poolt kirja pandud).

Kinkisime muuseumile digitaalsed koopiad Külajuttudest ning nõukogudeaegse püssitäägi. Ja leppisime kokku, et kevadel läheme tagasi – Kolga mõisahäärberiga tutvuma.

Kolga muuseum koostab väljapanekut taluhoonetest 1920-1930ndatel aastatel. Fotosid kogutakse kahesuguseid: rehielamutest ja häärberitest. Juminda külast oodatakse kogusse fotot häärberist. Kel mõni selline kõnealuselt perioodist pärit pilt kodus olemas, andke palun teada.

Muuseum digitaliseerib foto ning tagastab originaali omanikule.

Prügimajandusest

Märtsi algusest on vainule paigaldatud kaks uut prügi konteinerit: papp- ja paberpakendile (roheline) ning patareidele (valge, piirdeaia küljes).

Papi- ja paberikonteinerisse tuleb panna ajalehed, ajakirjad, kataloogid, reklaammaterjalid, ümbrikud, ilma kaaneta raamatud, töövihikud, paberist ja papist kaustikud, trükiga ja puhas kirja- ja joonistuspaber, pappkastid, karbid, jõupaber, paberkotid jm puhtad paberpakendid.

Pakendikonteinerisse sobivad (puhtad ja vajadusel pestud) jogurti- ja võitopsid, õli-, ketšupi- ja majoneesipudelid, plastnõud ja -karbid, muud puhtad plastpakendid (nt šampoonipudelid), kilekotid ja pakkekile, värvitud ja värvilised klaasist pudelid, purgid (va tagatisraha süsteemi kuuluvad pakendid), toidu- ja joogipakendite me-

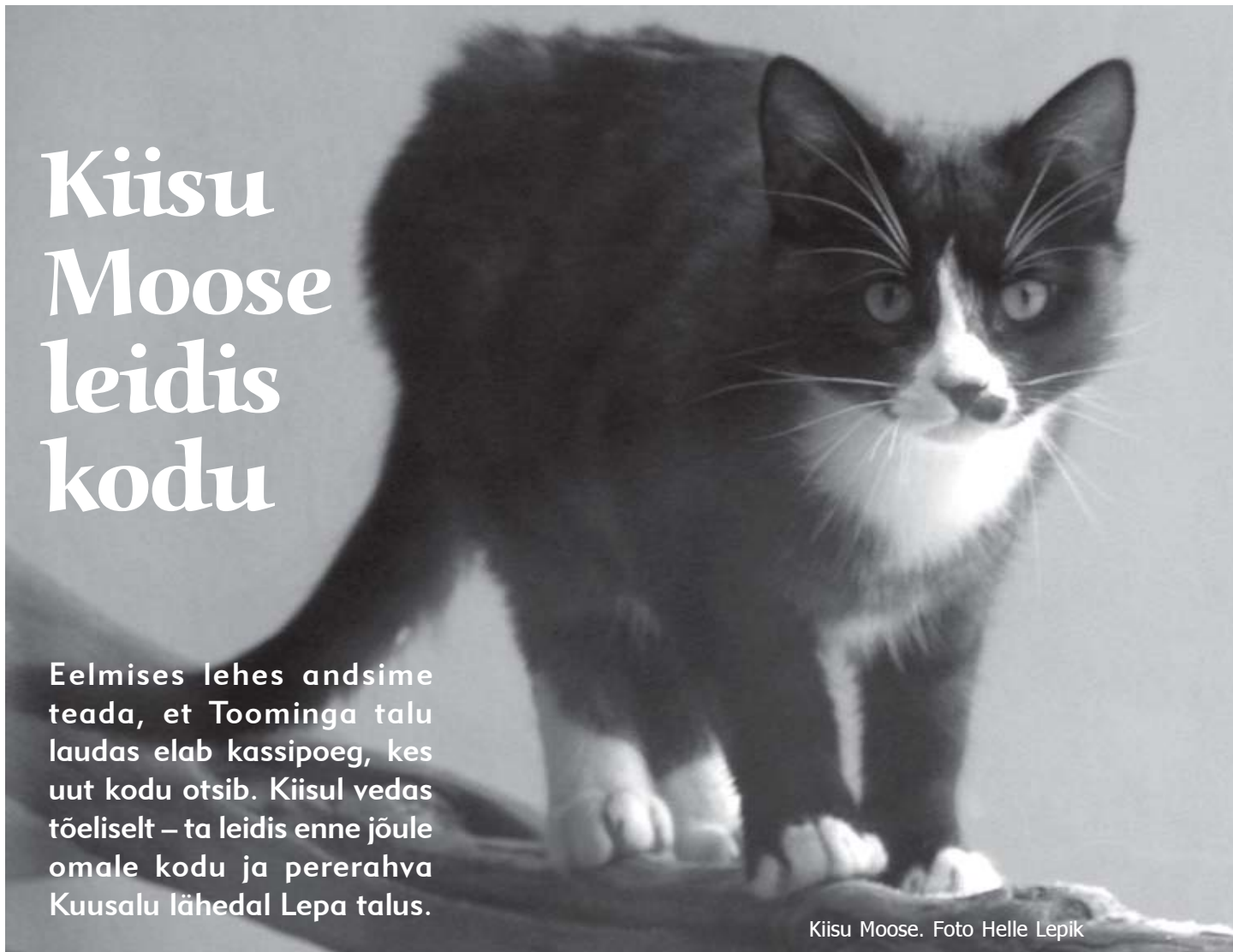
tallkaaned ning korgid, konservpakendid nt konservikarbid, muud metallpakendid (va tagatisraha süsteemi kuuluvad pakendid), kartongist piima-, mahla-, veini- ja jogurtipakendid.

Pakendikonteiner täitub meie külas väga ruttu, sest oleme hoolikad prügisorteerijad. Vallavalitsuse vahendusel on külaselts pidanud läbirääkimisi Eesti Pakendiringlusega, kes pakendikonteinerit tühjendab. Oleme palunud kas suuremat konteinerit või sagedasemat tühjendamist, kuid siiani pole vastust saanud. Loodame probleemile siiski lahenduse leida, sest suvel, kui küla elanikkond mitmekordistub, muutub olukord eriti hulks.

Ka sel aastal korraldab vallavalitsus rehvide, elektri- ja elektroonikaromude kogumise kampaania. Jumindal võetakse romusid vastu 19. aprillil kella 9.40-9.50 vainul, prügi konteinerite juures. Igal inimesel tuleb äraantav kraam kogujale isiklikult üle anda.

Kiisu Moose leidis kodu

Eelmises lehes andsime teada, et Toominga talu laudas elab kassipoeg, kes uut kodu otsib. Kiisul vedas tõeliselt – ta leidis enne jõule omale kodu ja pererahva Kuusalu lähedal Lepa talus.

Kiisu Moose. Foto Helle Lepik

Lepa talu perenaine Helle Lepik on uuest pere-liikmest vaimustuses:

„Lugu nii, et ega ta meil enam paljas Moose polegi, väike Anni Riin leidis, et heal lapsel peab ikka vähemalt kaks nime olema (temal endal, väiksel venal ja sõpradel on) ja nii on meilgi selle aasta algusest Kiisu Moose. Kiisu Moose on härraslaps, parajas murdeas kõrge intelligentsi ja suure arengupotentiaaliga hülgehall kassike. Teismelise väljaveninud pikk keha laseb aimata, et kui lihas kasvab ja luud tugevnevad, siis keskmise koera mõõdu annab ta suveks välja küll ehk siis teeme me praegu loomkatseid, kas hea söögiga võib kassist koera „ehitada“.

Veel aasta algul oli Kiisu Moose vaid paar korda väga arglikult ukse vahelt õue vaadanud ja paar sammu trepile astunud, ja kui siis uks vaikselt selja taga kinni läks, oli ta täielikus šokis! Kuid ära ta ei jooksnud, lubas ennast sülle võtta ja tuppa tagasi viia. Arvata-

ELU-OLU

valt jaanuari lõpus oli tal juba piisavalt julgust ja uudishimu lausa ise õue lipsata. Täna seks on tema tutvumistrajektorid aina pikenenud (värske lumi lubas meil ennast kassi tegemistega kurssi viia).

Õige pea avastas Kiisu Moose, et õues on peale linnukeste ka üks suur must „koll“ ehk flegmaatiline koeraplika, kes tema valju sisinat ja küürus hüplevat selga miskiks ei pea. Ometi on uudishimu see, mis kaks veel mitte päris sõpra aeg ajalt teineteisele lähemale viib ja samas ka piire paika õpetab panema.

Lemmikuks on Kiisu Moosel väike valge hiir, lemmiklooma poest on neid juba kaks tükki ostetud ja ribadeks mängitud! Kõik pallid ja muud veerevad asjad lähevad samuti hästi, meie mure on vaid vahet teha, mis kassi, mis väikese Uku omad.

Kui nüüd küsida, et mis pahandusi meie kassipoeg teinud on, siis saan teatada, et küünte kraapimine tahab ikka diivani vastu käia, kuid jõulupuule

mõeldud alusele püstitatud meetrine männitüvi on aidanud sedagi häda leevendada. Näitasime ikka ise algul ette, aga kass taipas üsna kiiresti, milleks see puu mõeldud on! Veel on ta laualt maha ajanud veinipudeli, mispeale istus tükk aega kivistunult paigal, selg meie poole. Ilmselt mõtles oma elu üle järele. Ja siiani ei saa ta rahulikult mööda minna pikalt alla rippuvatest sõnajalalehtedest ning öökuninganna juurtest. Aga nii ühte kui teist on veel järel! Säärde hüppamine on ammu unustatud, jäänud vaid hull möllamine õhtu eel – ükskõik, kes siis juhtub temaga parasjagu mängutuulel olema!

Tegelikult on Kiisu Moose kõigi lemmik ja mänguseltsiline!”

Tõesti tore, et see kena kassike endale hoolitseva kodu leidis. Kahjuks on Moose ilmale toonud kassima külavahel taas tiinena ringi liikumas nähtud. Kuhu ta seekord poegadele pesa teeb ja kas leidub keegi, kes nad oma pere liikmeteks võtab?

Külavanem paigaldas auhinnaks saadud liivahunniku otsa selgitava tahvli. Kel liiva vaja, võib hunnikust võtta.

Foto Aive Sarjas

Mälumäng pakub jätkuvalt põnevust

ELU-OLU

30. novembri õhtul selgus Kuusalu rahvamajas valla meister mälumängus. Viimases mängus läks esikoht jagamisele Kolga õpetajate ja endalegi suureks üllatuseks meie küla võistkonna (Karli Lambot, Ain Mäns, Andrus Volmer, Kalle Prinzthal) vahel.

Valla meistriks tulid Kolga õpetajad. Teise koha said kogu sarja vältel stabiilselt esinenud Mälupallurid ja kolmanda Tööjõureservid. Tänu viimase voo suurepärasele mängule tõrjus Juminda võistkond Valkla hooldekodu viiendaks. Esikuuiku lõpetas Kuusalu õpetajate võistkond.

Meie küla võistkonnale omistati kõige targema küla tiitel, millega kaasnes

Kiiu Soone poolt välja pandud eriauhind – autokoorem liiva. Sarjast võttis osa 28 võistkonda.

22. veebruaril tähistati Leesi rahvamajas vabariigi aastapäeva omapärase mälumänguga. Rahvamajas viidi enne aastapäeva läbi loengusari „Eesti Vabariigi noorusaastad“. Lektorid Mart Laar, Heie Treier ja Ago Pajur jätsid igaüks allakirjutanule, mälumängu korraldajale viis küsimust vabariigi ajaloost, kunstist ja arhitektuurist. Välja oli pandud eriauhind võistkonnale, kes vastab kõige paremini Mart Laari poolt koostatud ajalooküsimustele. Auhind kuulus Kuusalu kvartetile.

Põhimängu võitis Valkla hooldekodu võistkond. Teiseks tuli Kuusalu kvartett ja kolmandaks punktiga alla jäänud Noor Juminda (Anu Eek-Mägi, Janek Teinlum, Aive ja Alari Sarjas). Esimesena jäi auhinnalisest kohast ilma Juminda küla esindusvõistkond (Ain Mäns, Ago Katvel, Andrus Volmer ja

Karli Lambot). Esikuuikusse mahtusid veel Leesi Vidijalad ja Kuusalu võistkond Van Der Sellid.

Leesil tegi mälumängude korraldaja Matti Kröönström Juminda võistkonnale ettepaneku osa võtta Kaberneeme sadamakõrtsis korraldatavast mängust. See toimus 29. veebruaril, osales 18 võistkonda. Mängu võitis suure ülekaaluga ning 54 punktiga Eesti Maakilva superfinaaliks valmistunud Anija võistkond. Teise koha said 42 punktiga Kuusalu õpetajad, kolmanda 40 punktiga Parksi küla võistkond. Meie küla võistkond (Ain Mäns, Karli Lambot, Andrus Volmer, Kalle Prinzthal) jagas koos Eluõite ja Kuusalu kvartetiga 4.-6. kohta. Järgnesid Tapurla küla ja MC Kolga.

Järgmine mälumäng teemal „Eesti naine“ toimub Leesil mais ja on pühendatud emadepäevale.

Kalle Prinzthal
Kivimäe talu

Sõjaaegsest ja -järgsest kalapüügist, II osa

JÄRJEJUTT

Kalavastuvõtupunkt asus pritsaala vasakus servas tsementpõrandaga kuuris paadisilla vastas. Pritsaala on mugandus venekeelsest sõnast pritsäl (maabumiskoht).

Punktijuhiks nimetati kalavastuvõtupunkti juhatajat, kelleks minu mäletamist mööda oli pikka aega Siguriaia Andrei, töelistest mäletan Heldinit ja Kristiinat. Kristiina rääkis mulle mõne aasta eest, kuidas kord lõunalt tagasi tulles leiti, et angerjad olid kuuris tünikaane lahti kangutanud. Osa neist saadi kätte adruvallist veepiiril. Angerjas nimelt suundub lahti pääsedes Jumindal eranditult vaid selles suunas, kus on meri kõige lähemal.

Meie kodus ikka vahetevahel tehti ka praeangerjat ja mõne purgi sai marineerida minu pere tarbeks. Ema angerjat ei söönud – tema oli juba neiu põlves oma Tabani kodus enne Vabadussõda „angerjamürgituse“ saanud, ülesöömisest. Tabani koduse kõhuka angerjatünni traditsioon püsis aga aastakümneid. Elviira põhitoit poegadele Helmutile ja Villele (angerjabrigaadi liige) oli talvine angerjasupp.

Isa olen ühe väikese angerjaäri teinud töstekorüfee Jaan Taltsiga, kellega Tallinnas „Jõu“ kesknõukogus töötades lauanaaber olin.

Isa nimetasid ajalehed mõnel korral angerjakuningaks ja Eesti põhjaranniku parimaks angerjapüüdjaks. Kirovi kolhoos ei andnud talle aga vastavalt eeskirjadele enam kui 80-aasta vanuses kalapüügiluba, mille peale ta äärmiselt solvunud oli. Angerjapüügipundi liikmed olid veel Juhana Aino ja Rätsepa Avo.

Esines ka vargust rüsapärade lõhki lõikamise moel. Kord üritanud paar-kümmend raketibaasi sõdalast rüsa tii-

Talvine räimepüük. Foto on tehtud 1960-1970. aastatel.

bapidi randa vedada, mis aga ankrute tõttu pooleli jäi. Samas kohas Lõhkise kivi juures nähti Hara piirivalvekordoni ülemat paadiga angerjaid varastamas. Kolhoosi esimees Ilmar ei löönud risti ette, pörutas Willisega Harga vastu ja konfiskeeris saagi.

Pärast sõda, enne kolhoosi tegemist oli Tabanilt pärit Liisa Kokk (Paadimeister), kes Leesile Johannes Paadimeistrile mehele läinud, sunnitud tihhti Rasi püünisekuuris ööbima, et varaste eest rüasid valvata ja isata jäänud kuut last hoida. Johannes sai surma miiniplahvatuses 30. augustil 1941, kui mehed sakslasest ohvitseri saatel paadiga merele aeti – merelahingu kolmandal päeval Saksa sõjaväe tarvis veepinnal ujuvaid uppunud laevadelt pärit meditsiinitarbeid hankima. Nõukogude piirivalvele oli aga Liisa valvajana

tülinaks ja piirikaitse eeskirja rikkuja, kella kahest öösel ju rannas viibida ei tohtinud. Kahel korral olevat teda surmavast automaadivalangust päästnud kuuris paksu rüсахunniku alla peitu pugemine. Liisa elas saatuse kiuste 97-aastaseks.

Sellised on olnud meie kanged rannanaised. Hindamatu oli Liisa tegevus ja käsitööoskus Leeski kiriku tegevushoidmisel ja kaitsel. Hiljaaegu sai täidetud (on veel lõpetamisel) Liisa soov kirikuesise teepinna katmisel väljatungivate suurte kivide eest. Poeg Vello annetas ja raha eraldas ka Kuu-salu Vallavolikogu.

1944. aasta sügisel põgenesid paatidega läheneva Punaarmee eest üle mere Juminda 167 elanikust 60.

Olen kuulnud, et kolhoosi asutamiskoosolekul Leeski rahvamajas tekitanud elavat arutelu see, kuidas nimetada kolhoosi. Üks julge ja humoorikas Leeski mees öelnud: „No pange kohe Nälg nimeks sellele kolhoosile.“ Et Kolga valdas oli 1949. a Eesti suurima inimeste suhtarvuga „edukas“ märtsiküüdita-

Eksikombel sattus möödunud lehenumbris avaldatud järjejutu esimesse osasse kaks viga. Õige oleks, et Juminda ja Virve patareidest tulistati nõukogude laevu 1941. a, mitte 1944. a novembris. Ning lugu illustreerinud fotol on tegemist võrkude päästmise, mitte puhastamisega.

Juminda küla mehed talvisel noodapüügil. Foto on tehtud 1960-1970. aastatel.

3x Uno Krönkvisti erakogu

mine juba läbi viidud, siis oli see meele julgustükk, seda enam, et koosoleku läbiviijate laual ka püstol lebanud. See mees pääsenud siiski terve nahaga.

Imekombel jäi Juminda küla jäi küüditamisest puutumata, ju siis ei leidunud pealekaebajaid.

Kolhoosi nimeks „hääletati“ Oktoober ja esimeseks esimeheks pandi minu teada Põllu Albert Tammistult.

Tundub, et võrreldes mandrikolhoosidega jäi meie rannakülades asi nälgjast siiski kaugemale. Viiekümne aastate algul tuli rahvastki juurde – viis peret, Andineemelt. Sealne küla läks Loo kolhoosi alla ja kas ei soovinud see kolhoos kalapüügiga tegeleda või oli piirivalve mängus, et lähedal polnud kordonit, kust valvata – igatahes Andineemel kalapüük katkes, paadid ähvardatud pooleks saagida ja Lillemäed, Regid, Haugid ja Gnadebergid kolisid Jumindale, viimased koos maja ja hoonetega. Jumindal sai kalapüük suure hoo sisse. Ilmusid kastmõrrad kilu ja räime püügiks, suured 10 tonniise kandejõuga lappajatüüpi paadid,

kaks väiketraali, traalide tarvis ehitati sild.

Tegevus oli nii vilgas, et kala veeti Tallinna mitu veoautokoormat päevas. Pritsaalast Saguni oli liivapinnale juba ammusest ajast savikate pandud, Sagust Sigurini oli aga pehmem maa ja meil poisikestel oli üüratu lõbu toimetada sissevajunud autode juures, ikka nõu ja jõuga abiks – küll kive, hagu, laudu ja mida kõike rataste alla loopides. Endine vankritee lihtsalt ei kannatanud sellist liiklust. Paremini ronisid mudast ja savist läbi Studebakerid ja Chevroletid, neil oli esisillavedu, kuid tihti oli Saksa trofeeautosid. Nimetasime neid poldiga autodeks – neil olid stange otsas vardad püsti, otsast nupuga või raudlatakaga.

Elekter sai meie poolsaarele 50 aasta eest ja siis ehitati Leesile vägev randumissild koos transportöörilindiga. Esimalt pumbati vesi paati kalade peale, sealt kala koos veega jämeda imevooliku kaudu lindile ja edasi punktikuuri. Leesil „punktijuht“ oli Juminda mees Põllu Volli, kes ka Leesile

maja ehitas ja seal abiellus.

Juminda punktikuuris paiknesid angerjatünnid paremas servas, muu kala tünnid vasemal. Samas soolati silku tünnidesse ja punktijuht Andrei leiutas lisaks senisele venekeelsele rikkalikule söimuseõnade varamule uue – joptvujusilkkumatt. Kaugele tema tulettis juurdus, ei tea.

Leesil aga tekkis noorematel Juminda meestel peale kala üleandmist ja tšeki kättesaamist komme ja poolkohustus pool arvestuslikku kalaraha 150 m kaugusel poes körist alla lasta. Niisiis, Nälg kolhoosi nimetusena poleks kuidagi klappinud.

Jumindal aga, kui käis vilgas tegevus kastmõrdade tegemisel ja tõrvamisel, tekkis meestel aeg-ajalt „janu“. Ja küsimus, kes poodi järgi läheb. Et ma olin alati kohal jalgrattaga, siis tihtilugu see ülesanne mulle kaela määrati, sest olin kõige kiirem tooja.

Lillemäe Evald, brigadir, avaldas mulle kord ka r-i põristades ennustuslikku kiitust: „Kurrrat, sina saad küll meistersporrrtlaseks!“ Peab mainima,

et Evaldi soovi täitsin, seda kokku 66 korral.

Et Lillemäedel – Haraldil ja Evaldil, Udol ja vast mõnel veel ärev ja mehine noorus soomepoistena seljataga oli – lugesin alles kümnekonna aasta eest Sõnumitoojas toodud nimekirjades. Ilmar ja Endel olid jälle sundkorras sõja läbi teinud punaväes – pole siis ime, et närvirahustusvedelik hea maitses.

Üks varem põhjalikult harrastatud püügivariant läks aga seoses nõukogude võimuga jäädavalt hingusele – nn ajus käimine. See oli öine ulgumerel friivvõrkudega kilu- ja räimepüük. Enam öösel merele ei lubatud – andis see ju võimaluse „ajama panna”. Mäletan, et üks kord kalurid öösel siiski merele aeti. Nimelt harjutas piirivalve kuni 50 meest tihti Jumindal mitmes kohas asunud lasketiirudelt laskmist. Prošektoriga mere jälgimine käis kogu pimedal ajal nagunii ja seekord siis harjutatud avastamist ja meeste suunas tulistamist.

Juba Hruštšovi ajal lõdvenes piirivalve haare ja valvamine omajagu. Vahepealsetel aastatel tuli küll ka kaluritel või perest kellegil koos piirivalvega kordamööda pritsaalas valves käia. Seda olen isegi mitmeid kordi teinud. Aga „lõdvematel“ aegadel jälle piirivalve enam pritsaalas vähemalt päeval küll ei valvanud ja mind saadeti tihtilugu rattaga kordonisse piirivalvurit merele väljalaskmiseks randa kutsuma. Kas tuldi kohe või alles mõne tunni möödudes – see oli nende suva. Va-

hel tuli ka teist korda kutsumas käia. Tänapäeval nimetatakse seda õrnemalt öeldes ahistamiseks. Okupatsiooni sõna ka siis ei tarvitatud – mine kutsu venelane randa ja kogu lugu.

Küll aga elati külas pidevas kartuses, eriti seoses radarijaama ja raketibaasi tulekuga, et millal küla ära kolima sunnitakse, nagu juhtus 1952 Rammu ja Koipsi saartel, sakslaste ajal Pärисpea ja Viinistuga.

Vana traditsioon oli jääalune noodapüük, Leesi suunalt Malusi saarte lähedal Maluhauas ning Tapurla ehk õigemini Virve küla ees. Juminda mehed ööbisid siis nädala kaupa tühjaksjäänud Antsu talus Virvel. Mõnikord võeti mind ka kaasa. Kord kukkusin Virve pritsaala ees sisseraiutud ja täistuisanud ümmargusse jääauku. Mind päästis see, et jõudsin käed laiali ajada ja mitte läbi augu vulpsata. Vee seis oli alanenud ja jäälae ning vee vahel oli parajasti veel poolemeetrine tühimik.

Olid kindlad noodaloomuse kohad, kus põhi vähem kivine, kuid 1957-1958 aasta talvel tuli sealt aprillis meeletult kala välja, nii et kohal olid noodamehed Kakumäest Toilani ja jää rahvast täis.

Leesi brigaadis jäi üks inimene vajakaks (ka naised käisid) ja sain 15-aastaselt brigaadi.

Loomus oli rannakeeles loom ja looma(a)usekohad asusid mitmekümne meetri sügavuste kohtade peal. Kala vastuvõtupunkt oli Tapurlas umbes praeguse piirivalvetorni kohal, sest autod polnuks pääsenud eriti libedaga

järsust künkast üles ja kala tuli kiirkorras hobusega, kaks tonni korruga ree peal randa vedada.

Kala tuli ropult palju ja tempo oli nii kiire, et polnud aega Virve Koljuotsa kari jätkust kaarega mööda sõita, vaid otse Tapurla suunal. Kevadine jää aga läheb pehmeks ja karide peal sööb voolus jää õhukeseks. Reel ei tohtinud muidugi istuda, vaid tuli käia mitu sammu eemal ja ohje hoida. Vedasime kordamööda ja soome puss pidi alati rangiroomade kiireks läbilõikamiseks võõrihma vahel valmis olema, kui hobune läbi vajus. Mul juhtuski nii, kuid õnneks lahmaka kivi kohal, nõnda, et hobusel jäi turi veest välja. Lõikasin roomad läbi – mehed jooksid eemalt appi – hobune pääses ja ka regi jäi tiibadega kandma ning ka sellel olnud kaks tonni kala saime päästetud.

Kalakastid olid tol ajal vastavalt loosungile „Rohkem kala riigile“ suuremad (30 kg) ja Tapurlas tuli need kastid ükshaaval 100 m kaupa süles paljaksulanud künkast vastuvõttu tassida.

Tol korral minu viimase kahe nädala teenistus oli 2042 rubla. Juminda brigaad, kus ka isa püüdis, tuli aga kvartalil löikes Eestis esikohale ning tema kahe nädala palk oli koguni 3500 rubla.

Endale ostsin jalgratta mootori, mopeedid tulid hiljem. Uhke oli sellega sõita, isegi Tallinnas käisin. Bensiini oli ka pool vaati sakslastest mahajäetuna kodus. Tol ajal oli samasugune „munavaristaja“ ainult esimees Ilmaril. Eesti keelde nii ropp sõna siiski meie

Vaade paadikuuridele Imutaja rannas. Foto on tehtud 1960-1970. aastatel.

kandist ei juurdunud, lepiti sääreväristajaga.

Viljarile osteti ka mootor, ei saa ju sõbrast maha jääda. Jumindale põrinat igatahes jätkus. Juba Kirovi kolhoosi ajal (mis oli maailma rikkaim!) koondus traalipüük Tapurlasse (soodne sadam) ja Juminda mehed põristasid mootorrattastega iga päev sinna. Külas olid Regi Riksil ja Andreil Moskvitšid, maksid tollal vist 9600 rubla.

Andineeme mehed, kõik peale Gnadebergi kolisid peredega Kolga-Aablasse ja ehitasid majad, sest pärast Kiroviga liitumist ehitati sinna kalatööstus ja sadam ning tööd ja leiba jagus nii kohalikele kui iga päev veetavale tööjõule Loksalt.

Vahepeal katsetas Kirov isegi elektriga angerjapüüki ja lesta traalimist (ehtne röövpüük). Võrksumpades kasvatati meres vikerforelli. Torm lõhkus vahel sumpasid ja veel 10 aasta eest sattus forelle tihti ka võrkudesse. Kord sain põlvini veest peaaegu kõrvuti kaks tükki, kokku 10 kg.

Traalimehi koolitati Pärnus kapteniteks, isegi vormimüt- sid anti. Traallaevad tegid mitmepäevaseid püügiretki ka praegustes Venemaa vetes Tütarsaarte ja Suursaare kandis.

Aarne ja Vello olid mihklid Tütarsaarelt paugumaterjali kaasa tarima, millega nad aeg-ajalt Naskalis Vohineeme oja silda õhku lasksid, sest piirivalve autod solkisid nende mootorratta „kiirtee“ ära. Kord kuuekümnendatel õhkisime Tabani karjamaal sakslaste endisel kinoplatstil maetud hobusekonte koos sakslaste voodireformiga. Vello ema oli igatahes koduõuest, enam kui kilomeetri kauguselt näinud, kuidas mullasammast üle metsa õhku kerkis. Sammal läks ümberringi põlema ja tule materdamisega sain augud sisse oma villasele CCCP kirjaga N Liidu koondise dressile.

Korraliku eluviisi korral olid soodustused Kirovi kolhoosis kõvad, kala koju viimiselt ja purjus peaga autojuhtimiselt tabamise korral aga karistati rängalt. Vellol läks viimastimainitu eest vastu taevast kahe Žiguli ostuhind, ühel Mii- duranna kaptenil aga enda laevast üha kilo räime kojuvii- mise ürituse eest koguni kolme auto hind.

Ainus suur asi, mida isegi Kirovi kanged juhud ei suutnud muude vägitükkide kõrval varustamise alal juurutada, olid autoostuload., seda näiteks Sillamäe linna (80 tk aastas) või kaevandustega võrreldes. Singid, vorstid kippusid kaevus ämbrites hallitama minema, külmkappe kõigil polnud.

Et Kolga-Aabla kalatööstuse õigeaegne müük peale kolhooside kadumist esimehe surmahaiguse tõttu ebaõnnestus, on nüüd lagunevaid ja lagastatud hooneid ning kommunikatsioon kurb vaadata, aga mis teha, kui saatust on selline.

Samal ajal on arusaadav ka paljude inimeste nostalgia selle suhteliselt õnneliku ja rikka aja järele. Kaldun arvama, et Kirovi kolhoosi käekäik oli ka maksimum, mis sotsialistlikust süsteemist Moskva kiuste välja pigistada andis.

Karli Lambot
Rätsepa talu

Järgmisel korral jätkame kalapüügilugudega ning kirjutame jäälusest noodapüügist. Oma isa mälestused on kirja pannud Kalukse Toivo (Kalberg).

Rootsi soost lapsed

AJALUGU^o

Vanasti elanud Jumindal üks vana naine Venesepa Elga ja tema rääkinud ikka, et tema on Rootsi krahvi sugu. Ja rääkinud siis niisuguse loo.

Ükskord leidnud Venesepa talu peremees neemenukalt paadi, milles olid kaks väikest last. Mees viis lapsed koju, toitis neid ja kuna ta laste keelest midagi aru ei saanud, siis viis ta lapsed Kolga krahvi juurde, kes oli ise rootslane, oskas mitmeid keeli. Seal tuli välja, et laste nimed olid Gertrud ja Elga ja pärit olid nad Rootsist. Neil oli seal krahvkonna ülestõus ja nende isa, kes oli mõisnik, oli lapsed paati pannud ja ise veel midagi tooma läinud, et põgeneda. Aga tuul kandis paadi kaldast eemale ja nii jõudsid lapsed Eesti randa. Kuna Venesepa peremehel lapsi polnud, siis võttis ta Elga endale lapseks, Gertrudi aga võttis endale üks Aruküla rikas peremees.

Lapsed õppisid ära eesti keele ja kombes ning jäidki Eestisse.

Rätsepa Maria jutustatud loo kirjutas koolipõlves, s.o siis enam kui paarkümmend aastat tagasi üles Väino Lambot. Väino poolt üles tähendatud mälestused jõudsid toimetusse Kolga muuseumist.

Kärbane ja kirp

Kärbane läks linna ja kirp tuli linnast. Said tiekäänikul vastamisi. Akkasid siis küsüma ühetoise kääst, kudas sie linn- ja maaelu ka on. Kärbane üttel, et ei linnas ole midagi elu. Linnarahvas andvad nahklabidaga pähä ja süomine korjada kaik iest ärä. Vade maal on ige paremb olla, siel saab süüa ja magada, siel sinu kennegi ei sega.

Noh, kirp akkas siis selitämä: tämal linnas palju paremb. Maal ei saa süüa. Maal on vanad lahjad inimesed ja käuvad üösel magama väsunest pääst, vajutavad viel laiaks. Aga linnas on üäd rasvased pehmed inimesed, kui koht on täus, mene siis pehme polstri ise magama. Kaik on üä.

Loo on jutustanud Juhana Aino (sünd 1910), see on üles kirjutatud 1949 ning avaldatud 1989. a raamatus „Lahemaa lugusid“.

AJALUGU

Vana pilt

Juminda kügelised
a. 1927.

vasakult	coo'koht
1. Enõu Kullas (Krõnviist)	Põllu
2. Robert Krõnviist	-
3. Rudolf Sankmann	Siguri
4. Salmi Krõnviist-Gjannu	Põllu
5. Elsa Kullas (Krõnviist)	Kaiga
6. Elna Krõnviist - Teinbum	-
7. Veino Lambert	Rätsepa
8. Kreeta Lambert-Lindberg	-
9. Maria Lambert - Kõne	-
10. Leida Paadimeister - Kristofersen	Liiva
11. Oskar Lambert	Juhana
12. Artur Jõud Jungvist	Kura
13. Edgar Kõne	Tabani
14. Anni Lambert Kõne	Rätsepa
15. Aurora Jõgorovits Masurin	Klaukse
16. Alina Paadimeister	Liiva
17. Lemmi Seppel	Toorna
18. Elfrida (Põide) Krõnviist Kõne	Pärtli
19. Alide Jungvist	Kura
20. Alina Krõnviist - Tipper	Põllu
21. Magda Paadimeister Siimes	Liiva
22. Magda Jungvist Kõne	Kura
23. Väino Kolpera	Klaukse
24. Voldemar Krõnviist	Põllu
25. Hilde Lambert	Juhana
26. Leida Palmroos-Aipari	San Sebi
27. Salmi Lambert Almond	Juhana
28. Hille Lambert - Vilbaste	Juhana
29. Salmi Moosjões	Tallimaist
30. Elna Viisitammi Paadimeister	Liiva
31. Irene-Miralda Tõrpe	Mõkja
32. Salmi Paadimeister-Mäitamm	Liiva
33. Eduard Krõnviist	Põllu
34. Johannes Roodemann Kõne	Sagu
35. Johannes Kempmann Kõne	Pärtli
36. Johannes Helberg	Mili
37. Robert Seppel	Toorna
38. Artur Roodemann Kõne	Sagu
39. Richard-Felix Tõrpe Urb	Mõkja

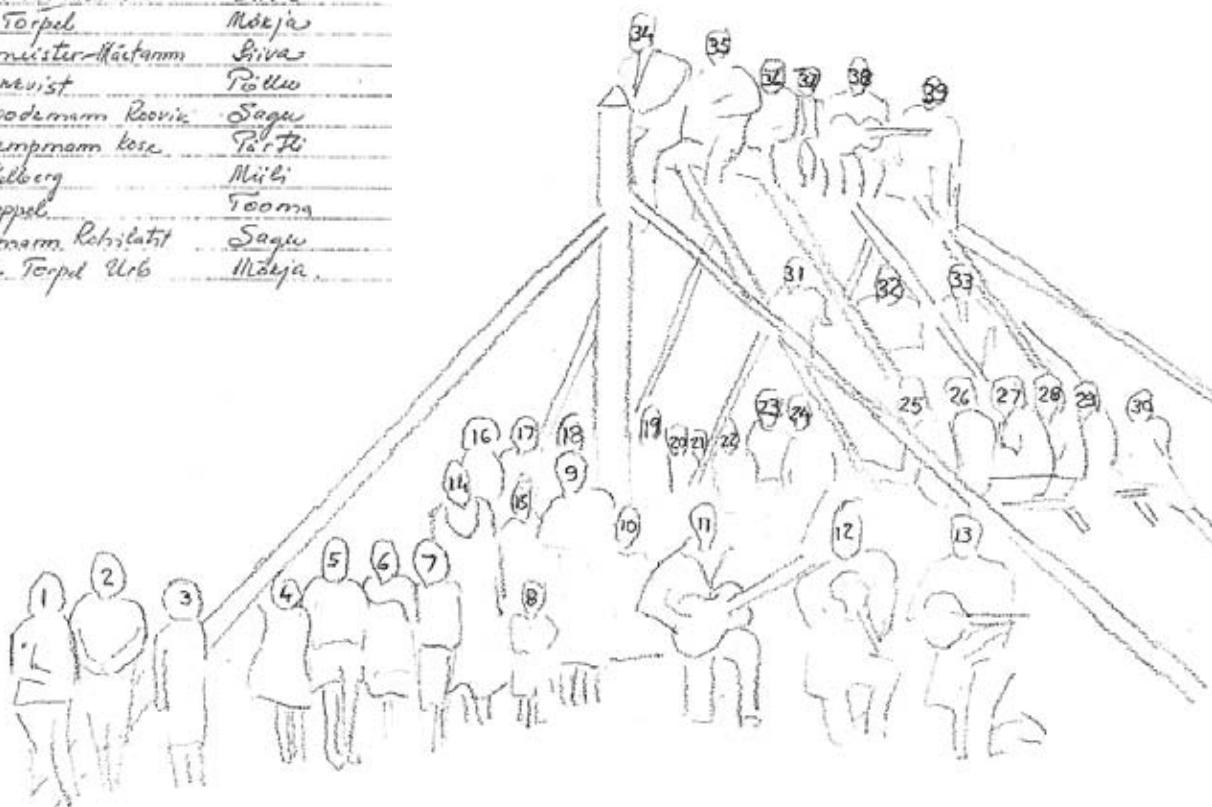
See pilt kiigele kogunenud Juminda küla noortest on olemas mitmes meie küla peres. Enamasti aga ei teata pildil olevate inimeste nimesid. Mõned, näiteks Klaukse Toivo ja Rätsepa Karli suutsid kumbki tuvastada pea-aegu 10 inimest, kuid ei enam.

Ühtäkki saatis aga Juhana Jüri Rootsist e-postiga kirja, kus kõik pildil olid täpselt üles loetud. „Õnneks palusin kord oma ema käest, et ta paneks nende nimed, kes seal pildil on, kirja. Mitu külanoot on puudu. Näiteks mu ema Endla ja ta õde Meeri, neid ei lastud sinna, sest nende isa arvas, pole vaja minna. Aga sealt on ka puudu lapsed Kutlastajalt, Suurekivilt, Sorrult ja kindlasti veel mitmed,” kirjutas Jüri. „Pilt on üks huvitav dokument, mis näitab, et külas oli kord elu ja tegevust. Ei osanud keegi neist siis aimata, kus nad kahekümne aasta pärast on.”

Foto on üles võetud 1927. aastal.

Jüri Helbergi erakogu

Kiiged on Jumindal erinevatel aegadel asunud õige mitmes kohas, praegu teadaolevalt neljas: Sagu mäe otsas, Kutlastaja kiigeplatsil, Rätsepa allöues ja Kura rannas.

Imutaja rannas oli mõnikümmend aastat tagasi koguni kaks kiike, suurem ja väiksem. Ka kolmas võis seal olla, kuid seda täpselt ei mäletata.

Folklorist Anu Vissel kirjutab oma artiklis „Eestlaste kiigekultuur enne ja nüüd” (ajakiri Mäetagused, 2003) niiviisi: „Kiikumine on paljude rahvaste põlisemaid lõbustusi, mida on nautitud aastatuhandeid, ent mis on samas elujõuline ja arenev ka tänapäeval. Kiikunud on igas eas inimesed, kiigutud on üksinda või mitmekesi. Abiellumisealistel noortel oli veel 20. sajandil tavaks külakiigel kokku saada.”

Ja edasi: „On väidetud, et kui kiige peal polnud lauluhäält, ei pakkunud kiikumine ka täit mõnu. Huvipakkuv on ka asjaolu, et kuigi jaanipäev on kõige olulisem suvine tähtpäev, on regilaulude hulgas jaanilaule tunduvalt vähem kui kiigelaule. Eriti palju kiigelaule on kirja pandud Põhja-Eestist.

Kiigal alati laulid, vanemad tüdrukud laulid ja lapsed kuulasid, see jäi igapäevasele pähe. Iga püha käidi kiigal. Kui vahel jõudepäev oli, siis käidi ka. Peale kabeliaega asuti kiige juureja akati laulma, lauleti ohtani – üks lopetas, teine alustas. Paaris laulisid – üks laulis ees, teine ruttu järele sedasama sana. Kaks olid ikka korraga laulmas (ERA II 114, 507 (27)

< Kuusalu khk, Kolga v, Juminda k, Venesepa t – Rudolf Põldmäe < Anna Elisperk, 79 a (1935)).”

Samas artiklis kirjutab Anu Vissel ka meie küla laulikute test: „Miina Lambot ehk Juhana Miina (sünd 1868) on olnud pulmalaulik, Anna Paalberg pärines Kravtsovide laulikute soost (Tapurla külast – toim). Mõlemate laulude hulk oli so liidne: M. Lambot olla osanud umbes 200, A. Paalberg 50 laulu. 1930. aastate teisel poolel, mil August Pulst ja Herbert Tampere korraldasid paremate rahvalaulikute ja pillimeeste heliplaadistamist, salvestati nendelt laulikutelt 30 laulu (Pulst M 234, s/ü 26, 18–20).

Miina Lamboti kohta saame registreerimislehel lugeda, et ta on laule laulnud pulmades ja viljalõikusel, kõige enam on talle endale meeldinud pulma- ja kiigelaulud (Pulst 237–238). Ka A. Paalberg on pidanud kiigelaule kõige meeldivamaks.”

Laulu ja muusikatraditsioon tundub Jumindal tugev olnud olema. Vaadake kasvõi sedasama kiigepilti: üsna mitmel noormehel on muusikainstrument käes. Teada on, et 1920–1930ndatel aastatel tegutses Jumindal ka laulukoor; seda juhatas Juhana Oskar (Lambot). Käidud isegi laulupeol esinemas.

Aive Sarjas, Mäe-Tooma talu

Teeme küla puhtaks!

KÜLASELTS

Traditsioonilised kevadtalgud toimuvad Jumindal sel aastal laupäeval 3. mail, samal päeval üleriigilise prügiaktsiooniga „Teeme ära 2008”. Algust teeme töödega kell 11, kogunedes vainule.

Aprillikuus oleme kavandanud traktoriga täita ja planeerida pinnase vainul Venesepa aia taga. Talgute ajal anname sellele viimase lihvi, külvame muru ja istutame lilli-põõsaid. Taimede valiku ja istutamise osas on lubanud nõu anda Ene Teinlum, Koerneeme Janeki õde, kes ametilt aednik.

Kõigil, kelle on koduaias püsikuid (lilled, põõsad), mis üleliigsed tunduvad, palume need lahkesti kaasa võtta. Kes tahab, võib mõne ilusa taime ka lisaks osta.

Eraldi brigaadid moodustame prahi korjamiseks Leesi-Juminda-Tapurla tee äärest ning Kura rannast. See töö sobib hästi noorematele inimestele, kes kõndimist ei pelga. Kaugematesse töö-

paikadesse saab sõita ka jalgrattal. Likvideerimist vajab ka üks suurem taarakogum Naskali kurvis ning üks vana prügi mahapaneku koht neeme tipus, meeste jõud ja abi on teretunud.

Oleme vallavalitsuse keskkonnaspetsialisti Janne Kallakmaaga kokku leppinud, et teeäärtest ja rannast üles korjatud prügi panevad me prügikottidesse ning koondame need paari-kolme-nelja kohta kokku. 5. mail tuleb valla poolt tellitud auto ning viib prahi ära.

Ühtlasi kustume kõiki Pudisoo-Leesi-Hara tee ääres paiknevaid külasid teeäärse prügikoristuse aktsiooniga liituma. Koristamise piirkonnad lepime kokku külavanematega. Ka selle prügi on lubanud vallavalitsus omal kulul ära vedada.

Pärast tööpäeva sööme taas üheskoos suppi ning tunneme tehtud tööst ja ilusast külast mõnu.

Teateid vallavalitsusest

Ajast, mil eelmine külaleht ilmus, on vallavalitsusest tulnud mitmeid meie küla elu puudutavaid teateid. Siinkohal neist lühike ülevaade.

Ühisveevärgi pumbamaja

Pumbamaja maaküsimus on tänu külaseltsi ja vallavalitsuse ühisele kiirele tegevusele lahenenud – Siseministerium nõustus kinnistu jagamisega. Pumbamajast ja selle alusest maast moodustatakse eraldi kinnistu ning see antakse riigi poolt esialgu üle vallale, kes tulevikus annab selle kasutada tõenäoliselt külaseltsile.

Maamootjad on oma töö juba teinud, vajaliku suurusega maatükid on välja mõõdetud. Vallavalitsusega on kokku lepitud, et maa mõõtmise eest maksab vallavalitsus (umbes 12 000 krooni), kuid pumbamaja kinnistu registrisse kandmisega seotud kulud ning tehingu notariaalsed kulud kannab külaselts. Vallavalitsusest arvati, et selleks kulub paar-kolm tuhat krooni.

Projektitaotlused

Esitasime vallavalitsusele kolm projektitaotlust:

- Loengusari „Eesti Vabariigi noorus-aastad” – 2 000 krooni;
- Rannakino – 4 000 krooni;
- Ajaleht Külajutud – 10 000 krooni.

Kaks taotlust rahuldati: loengusarja jaoks eraldati 2 000 ning rannakino jaoks 3000 krooni. Külajutud sel aastal, nagu ka eelmistel, kahjuks toetust ei saanud.

Infrastruktuur

Möödunud aasta lõpul esitasime vallavalitsusele ka kaks infrastruktuurialast toetust. Tänavavalgustuslamp Männituka ja Kaldakodu teeotsa paigaldati väga kiiresti pealt taotluse esitamist.

Kuid Leesi-Juminda tee musta kattega katmise soovi kohta vastati märtsis, et 2008. aastaks pole selleks vahendeid planeeritud. Võimalusel arvestatakse meie taotlusega 2009. aasta eelarve koostamisel.

Tänusõnad

Märtsi viimasel nädala tekitas ilmataat lumeummistuse. Kõikjal üle riigi kirusid jalakäijad ja autojuhid puhastamata teid. Meie aga olime Jumindal rahuolevad: Meelis Kuuse firma Veleston OÜ hoidis tee kenasti lahti, kellelgi ei jäänud ükski käik tegemata ega asi ajamata.

Kõige tuisusemal päeval lükati lausa kolm korda päeva jooksul tee puhtaks. Suur tänu!

Postkastid!

Armas külarahvas! Pange oma majapidamistesse üles postkastid. Sinna on hea panna Külajutte ja teisi teateid. Klambrite ja kilekotiga maja või aia külge kinnitatuna rebib tuul need siiski lahti ja vihm vetitab läbi. Kuiva ja kortsutamata lehte on parem lugeda!